



TER ONDERTEKENING

Aan: MPVO

Primair Onderwijs

Van

5.12 e

Datum

19 oktober 2022

Referentie

34349765

Bijlagen

1

nota

Kamerbrief aanpak verouderde voorraad schoolgebouwen

Aanleiding

Met bijgaande brief informeert u de Kamer over de stand van zaken rondom de aanpak verouderde schoolgebouwen. Deze brief is toegezegd in het mondelinge vragenuur op 11 oktober 2022. Het streven is om de Kamerbrief op 14 november aan de TK te versturen. U heeft de Kamer toegezegd dat zij deze brief voor de begrotingsbehandeling van OCW zullen ontvangen.

Via deze nota willen wij u ook graag meenemen in de voortgang van de taskforce.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met bijgaande Kamerbrief en deze te ondertekenen. (bijlage 1)
- U wordt geadviseerd kennis te nemen van het hieronder geschetste dilemma rondom de bestuurlijke afstemming van het Plan van Aanpak (PvA) in relatie tot het commissiedebat van 1 december.

Kernpunten

- De brief is afgestemd met PO-Raad, VO-raad en VNG en hun input is zo goed als mogelijk verwerkt.
- Het plan van aanpak verouderde voorraad dat in de zomer is opgesteld, is met partijen besproken in een bestuurlijk overleg waar OCW ambtelijk vertegenwoordigd was. Partijen blijven moeite houden met het niet beschikbaar zijn van substantiële extra middelen. Voordat partijen akkoord willen geven op een plan willen ze eerst met u bestuurlijk om de tafel.
- Daarnaast is in het PvA uitgegaan van beperkte financiering om in ieder geval een start te maken met de aanpak van schoolgebouwen. Het PvA moet nog herschreven worden met inachtneming van de huidige stand van zaken en daarna bestuurlijk worden afgestemd.
- Dat het PvA nog niet bestuurlijk is afgestemd is een risico. Ondanks dat de brief ambtelijk is besproken kunnen we nu geen bestuurlijk commitment vastleggen voor verzending van de brief. Om deze redenen lichten we in de Kamerbrief het proces om tot het PvA te komen toe. In principe is dit in lijn met de toezegging die u tijdens het mondelinge vragenuur heeft gedaan: *"Ik vind het belangrijk om het hier ook bij de begroting over te kunnen hebben, dus ik zeg mevrouw Westerveld toe dat wij nog eens uiteenzetten wat wij voor de langetermijnaanpak, of middellange termijn, doen om een soort voorraad in te kunnen schalen welke gebouwen wanneer vervangen gaan*

worden. We proberen voor de begroting al dat beeld naar de Kamer toe te brengen, dus niet voor het debat, maar voor de begroting."

- Ambtelijk werken we ondertussen verder aan het vernieuwde PvA. Wij achten het van belang dat het BO zo snel mogelijk plaats vindt, na het nog te plannen BWO met De Jonge (conform uw wens). Idealiter vindt het BO nog voor 1 december plaats, zodat u hierover kan terugkoppelen tijdens het commissiedebat op 1 december. Of dit haalbaar is, is zeer de vraag: 1) gezien de begrotingsbehandeling, 2) door de drukke agenda's is het lastig een datum te vinden voor het BWO met De Jonge en 3) de VNG en de raden zijn doorgaans geen voorstander van het op korte termijn inplannen van BO's in verband met het kunnen raadplegen van de achterban.
- De brief is kort samengevat opgebouwd langs de volgende lijn: probleemschets, aanbevelingen uit het IBO, wat is/wordt al gedaan, wat gaan we de komende tijd nog doen. Daarbij benoemt u de partners die betrokken zijn en noodzakelijk zijn om de benodigde acties verder te brengen. Ook wordt expliciet ingegaan op onderdelen zoals de taskforce, en het onderzoek van Oberon in samenwerking met Kohnstamm instituut en Sygma in het kader van 'gebouwen in beeld'.
- Wat betreft het onderzoek van Oberon: op 7 november is een eerste versie van het rapport opgeleverd. De uitvraag is op 20 oktober gesloten. Er is door circa 600 vestigingen gereageerd. Oberon zorgt ervoor dat wij t.b.v. het Commissiedebat op 1 december de eerste resultaten mondeling kunnen toelichten. Het definitieve rapport wordt 1 december opgeleverd: deze datum was afgesproken voor de verplaatsing van het commissiedebat.
- In de brief zit ook een passage over de aanvraag voor het Nationaal Groeifonds voor onderwijshuisvesting. U ontvangt binnenkort een uitgebreidere nota met de stand van zaken en invulling van de NGF-aanvraag. Hierin zal u ook een document worden voorgelegd waarin doel en scope van de aanvraag worden beschreven; beoogd wordt om dit gezamenlijk met de PO-Raad en VO-raad vast te leggen in een bestuurlijke afspraak. Het noemen van de NGF-aanvraag in de brief is een risico. Aanvragen bij het NGF mogen geen regulier beleid bevatten. We moeten de suggestie dat het NGF uitvoering van bestaand beleid betreft vermijden.

Pilot Staphorst:

De brief bevat de laatste stand van zaken omtrent de pilot luchtreinigers. U bent hierover recentelijk mondeling en in de nota Pilot Staphorst van 20 oktober kort geïnformeerd.

- De onderzoeker van de TU Eindhoven is 2 weken geleden helaas teruggekomen op zijn aanbod om voor ons onderzoek te doen met luchtreinigers in Staphorst en bij de beoogde uitbreiding met 200 klassen. Hij heeft toch niet voldoende tijd om de pilot Staphorst en uitbreiding met 200 klassen uit te voeren. Wel heeft hij de Universiteit van Amsterdam en de Technische Universiteit Delft gevraagd de pilot over te nemen. Zij zijn daartoe bereid en betrekken daar ook de Universiteit Utrecht bij.

- De nieuwe onderzoekers hebben aangegeven verschillende luchtreinigers in een laboratoriumopstelling te willen onderzoeken. Dat geeft een eerste beeld van de effectiviteit en de veiligheid van de reinigers. Ook de praktische toepasbaarheid is een onderdeel van de test. Zo zijn er namelijk apparaten die zoveel lawaai maken dat je ze eigenlijk niet in een klas wil inzetten. Zij streven er naar het laboratoriumonderzoek nog dit jaar uit te voeren. Als dat lukt kan nog in de komende winter een pilot in klaslokalen plaatsvinden met daartoe geschikte luchtreinigers. De onderzoekers gaan ook zorgen voor een monitoring in Staphorst.
- Momenteel lopen de gesprekken met de Universiteit van Amsterdam en de Technische Universiteit Delft in relatie tot overname van de pilot. Eind deze week leveren ze een onderzoeksopzet bij ons in. We verwachten daarna snel te kunnen starten met de eerste fase (laboratorium). Als dat voorspoedig loopt, start begin 2023 de tweede fase (brede test in klaslokalen).

Taskforce financiering

Via deze nota willen wij u ook graag meenemen in de voortgang van de taskforce.

- De belangen van de deelnemers liggen te ver uit elkaar. De financiële partijen willen heel graag scenario's uitwerken zonder druk. De deelname van PO-Raad, VO-raad en VNG zorgen dat deze druk toch uitgeoefend wordt in de taskforce en wijzen er daarbij op dat er geen bestuurlijke overeenstemming is over de taskforce en het doel daarvan.
- Er wordt samen met BZK naar oplossingen gezocht om toch met een zo goed mogelijk eindresultaat te komen. Waarbij we enerzijds helder krijgen welke financieringsmogelijkheden er zijn voor de opgave onderwijshuisvesting en welke randvoorwaarden daarbij nog ingevuld moeten worden voor financiers en anderzijds inzichtelijk maken welke randvoorwaarden scholen en gemeenten stellen aan de voorstellen van financieringsmogelijkheden.
- Aanvullend en ter toetsing worden er vanuit de taskforce twee lopende huisvestingstrajecten geïdentificeerd, waarbij de uitkomsten van de taskforce "gespiegeld" worden om te bezien of de bevindingen in de praktijk toepasbaar zijn vanuit zowel de aanbod als vraagzijde. De bevindingen worden samengevoegd in één rapportage. Deze zou oorspronkelijk op 1 december worden opgeleverd, door de moeizame start van de taskforce is er vertraging opgelopen, op dit moment is Arcadis aan het kijken wanneer ze de rapportage op kunnen leveren.
- Op dit moment is al duidelijk dat het niet mogelijk is om private financiering aan te trekken voor onderwijshuisvesting zonder aanvullende bekostiging vanuit het Rijk.